

Groeiregulatie in wintergranen vaak half april

Een actief groeiende en groene gewaskleur is een essentiële voorwaarde voor een veilig en efficiënt gebruik van een groeiregulator. De eerste twee weken van april zijn al jarenlang de periode voor de eerste toepassing van een groeiregulator, zowel in wintergerst als in wintertarwe. Bij enkele vroeg gezaaide tarwerassen zien we bij een stengeldoorsnede al een aartje van meer dan een centimeter.

Geert Verhiest, Sanac Fyto

De zachte winter zorgde ervoor dat alle granen de hele winter onafgebroken konden doorgroeien. Op tijd gezaaide percelen zijn zich nu aan het oprichten. Vanaf dit moment kun je groeiregulatoren toepassen. Je kunt wel de basis van gerst- en tarweplanten overlangs doorsnijden, maar een ervaren graanteler ziet meteen of het ogenblik is aangebroken. Voor wintergerst is dit vanaf 20 cm gewashoogte, bij tarwe vanaf het moment dat de tarwe zich opricht. In de tabel zie je de mogelijkheden en daarboven worden de eigenschappen van diverse groeiregulatoren toegelicht.

Wintergerst

Van zodra – na een eerste bemesting – de kleur van wintergerst weer mooi groen wordt en het gewas zich begint op te richten, mag je het gewas een eerste keer inkorten. Wie de spuitagenda's van de vorige jaren raadpleegt, zal zien dat de eerste groeiregulatie meestal in de eerste tien dagen van april gebeurt. De natuur is dus nog steeds op tijd. Deze behandeling combineer je best met een fungicide.

Keuze van de groeiregulator

Voor een eerste toepassing tijdens het eerste tot tweede knoopstadium gebruiken we al vele jaren trinexapac-ethyl (Moddus, Tempo, Moxa, Trimaxx ...) en Medax Top (prohexadion + mepiquatchloride). Beide middelen verkorten de lengte van de eerste internodiën, verdikken de stengel en verhogen de wortel-massa en dus de stabiliteit van het graangewas. Dankzij een nieuwe generatie groeiregulatoren kan een

Groeiregulatoren op een rij

gerstteler iets meer bemesten, een gegeven dat in vroegere tijden alleen maar aanleiding gaf tot legering ... en stikstof is nodig voor het behalen van een redelijk opbrengstniveau. Moddus, Tempo, Trimaxx, Moxa en andere handelsnamen gebruiken we meestal aan 0,5 l, de dosering van Medax Top is doorgaans 1 l. Medax Max, Percival of Prodax worden best gepositioneerd in het laatste bladstadium.

Wintertarwe

Vroeg gezaaide en vroegrijpe rassen zijn intussen al opgericht en bij het doorsnijden zie je al een aartje op bijna 1 centimeter. Andere rassen bevinden zich nu aan het einde van de uitstoeeling en zullen zich heel binnenkort beginnen oprichten.

Groeiregulatie vanaf oprichten tarwe

Voor een groeiregulatie moet je wachten tot wanneer het gewas zich opricht. Een vroege toepassing van een groeiregulator zorgt voor een verdikte onderste stengelwand en een gering verkortings-effect. Een late toepassing geeft een groter verkortings-effect, maar een geringe verdikking van de halmbasis. Het beste compromis (stengelverdikking én halmverkorting) krijg je zo in het stadium 'oprichten' of 'aartje zichtbaar'. Als je diverse stengels doorsnijdt en je ziet een aartje, dan ben je zeker dat de planten zijn opgericht en dat een groeiregulator zijn werk kan doen. De hoogte gemeten vanaf de stengelbasis en het topje van de aar varieert dan van enkele millimeter tot bijna twee centimeter, want geen enkele stengel is identiek. ■

Cycocel Chloormequat is het oudste en meest bekende bestanddeel om de groei van tarwe te reguleren. Deze werkzame stof van Cycocel remt de celstrekking en daardoor groeien geraakte cellen tijdelijk niet meer in de lengterichting. Een vroege toepassing van een groeiregulator zorgt voor een verdikte onderste stengelwand en een gering verkortings-effect. Een late toepassing geeft een groter verkortings-effect, maar een geringe verdikking van de halmbasis. Het beste compromis (stengelverdikking én halmverkorting) krijg je in het stadium 'oprichten'. K2 en Keops zijn ook middelen op basis van chloormequat, maar in een gepatenteerde formulering.

Moddus Het trinexapac-ethylgamma (Moddus, Tempo, Trimaxx, Moxa ...) heeft het sterkste verkortings-effect en moet je dus met de nodige kennis van zaken toepassen (nooit als nachtvorst dreigt). In menging zijn er meer beperkingen dan met andere groeiregulatoren, je kunt dit niet toepassen in granen voor vermeerdering. Ander voordeel van trinexapac-ethyl is zijn gunstig effect op de wortelontwikkeling. Een betere beworteling van het gewas zorgt voor een betere

verankering in de grond en een betere opname van water en voedingselementen.

Medax Top Prohexadion vinden we terug in Medax Top. Dit middel bevat ook nog een tweede werkzame stof, mepiquatchloride. Prohexadion verkort de lengte van de eerste internodiën, verdikt de stengel en verhoogt de wortelmassa en dus de stabiliteit van het graangewas. Mepiquatchloride zorgt nog eens voor het extra verkortings-effect.

Medax Max, Percival, Prodax Deze groeiregulator is een combinatie van prohexadion (werkzaam bestanddeel van Medax Top) met trinexapac-ethyl (werkzaam bestanddeel van Moddus). Graantelers kennen de meerwaarde van beide bestanddelen en het is dus logisch dat deze combinatie zeer sterke troeven heeft. Medax Max, Percival en Prodax zijn de handelsmerken van dit unieke mengsel. De producent werkte jaren aan een ideale en veilige formulering en je kunt deze middelen zelfs combineren met de meeste herbiciden. Meng nooit Moddus met Medax Top, want dit mengsel is niet veilig in granen. ■

Overzicht groeiregulatoren en hun praktisch gebruik in wintertarwe en -gerst

Middel	Samenstelling	Aantal toepassingen	Wintertarwe		Wintergerst	
			T1	T2	T1	T2
Cycocel	Chloormequat 750 g/l	2	1l	0,4l	-	-
K2, Keops	Chloormequat 620 g/l	2	1,2l	0,5l	-	-
Moddus, Tempo, Trimaxx	Trinexapac-ethyl	1	0,25 l + CCC	0,25 l	0,5 l	-
Medax Top	Prohexadione	1	0,4 à 0,6 l	0,4 à 0,6 l	1 l	-
Prodax Percival, Medax Max	Trinexapac-ethyl + prohexadione	2	0,3 à 0,4 kg	0,4 à 0,5 kg	-	0,75 kg
Ethefon	Ethefon	1	-	-	-	0,8 à 1,2 l
Terpal	Ethefon + mepiquatchloride	1	-	-	-	1,5 à 2,5 l

T1: tijdstip van een eerste behandeling
Wintertarwe: oprichten tot 1ste knoop
Wintergerst: 1ste knoop

T2: tijdstip van een tweede behandeling
Wintertarwe: 2de knoop
Wintergerst: laatste blad tot verschijnen van eerste baarden